

Årsrapport 2013

Riktad tillsyn oljecistern

Mars 2014

Årsrapport 2013 Riktad tillsyn oljecistern
Mars 2014

Dnr:2014-3863

Utgivare: Miljöförvaltningen

Kontaktperson: Erika Dahlstrand

Sammanfattning

Syftet med förvaltningens oljecisterntillsyn är att se till att cisterner inte förorenar mark och vatten genom läckage av olja. En fastighetsägare som har en oljecistern måste se till att cisternen blir kontrollerad enligt det kontrollintervall som gäller för dennes cistern. Denna återkommande kontroll ska ske med 3, 6 eller 12 års mellanrum beroende på cisternens placering och korrosionsskydd och utförs av ackrediterat kontrollföretag.

Det finns cirka 700 cisterner i småhus, i förvaltningens register.

I miljöförvaltningens tillsyn granskas kontrollrapporter från den återkommande kontrollen. En oljecistern som inte är kontrollerad och godkänd riskerar genom läckage av olja att förorena mark och vatten. Därför är det viktigt att cisternägarna utför den återkommande kontrollen.

Av de fastighetsägare som var med i årets tillsyn hade 59 % tagit cisternen ur bruk och övergått till annan uppvärmningsmetod. Fler än en tredjedel behöll sin cistern i bruk och lät kontrollera den. Cirka 28 % av fastighetsägarna fick en miljöstraffavgift på 2000 kr eftersom de inte låtit utföra kontroll av sin cistern i rätt tid.

Miljöförvaltningens slutsats är att tillsynen har betydelse för om fastighetsägare utför den återkommande kontrollen av sina cisterner och kommer att fortsätta bedriva cisterntillsyn under 2014.

Innehåll

Sammanfattning	3
Bakgrund	5
Metod	6
Tillsyn	6
Examensarbete	6
Resultat	7
Slutsatser	8

Bakgrund

Syftet med förvaltningens oljecistertillsyn är att se till att cisterner inte förorenar mark och vatten genom läckage av olja. Oljecisterner ska regelbundet genomgå en täthetskontroll av ackrediterat företag. Vid denna kontroll granskas bl.a. eventuella rostangrepp, behov av förbättrat rostskydd samt täthet hos cistern och rörledningar. Kontroll görs även av godstjockleken och att överfyllnadsskyddet fungerar. I samband med kontrollen rengörs även cisternen, bland annat tas slam som samlats på botten bort. Kontrollintervallerna varierar mellan tre och tolv år beroende på cisternens korrosionsskydd och placering. Efter genomförd kontroll utfärdar kontrollföretaget en kontrollrapport för cisternen.

I miljöförvaltningens tillsyn granskas kontrollrapporter från den återkommande kontrollen. En oljecistern som inte är kontrollerad och godkänd, dvs är tät, riskerar genom läckage av olja att förorena mark och vatten. Därför är det viktigt att cisternägarna utför den återkommande kontrollen. En fastighetsägare med en oljecistern måste enligt Naturvårdsverkets föreskrifter om skydd mot mark- och vattenförorening vid lagring av brandfarliga vätskor (NFS 2003:24) se till att cisternen blir kontrollerad enligt det kontrollintervall som gäller för dennes cistern. Denna återkommande kontroll ska ske med 3, 6 eller 12 års mellanrum beroende på cisternens placering och korrosionsskydd.

Om cisternen tas ur bruk behöver fastighetsägaren tömma, rengöra samt ta bort eller plombera de friliggande rören. När en cistern tas ur bruk ska detta anmälas till miljöförvaltningen. Om fastighetsägaren inte kontrollerat eller tagit sin cistern ur bruk i tid, kommer tillsynsmyndigheten att besluta om miljöstraffavgift (MSA).

Miljöstraffavgift är en administrativ avgift som tas ut av tillsynsmyndigheten för vissa överträdelser av miljöbalken eller mot regler meddelade stöd av den. För en överträdelse när fastighetsägaren inte kontrollerat sin cistern i tid är MSA 2000 kr och tillfaller Kammarkollegiet. Från och med 2013 skickar miljöförvaltningen ut en påminnelse till fastighetsägarna i god tid innan sista kontrolldatum.

Metod

Tillsyn

Urval

Samtliga fastighetsägare (en- till två bostadshus) i Stockholms stad med en cistern som skulle ha kontrollerats under 2009, 2011, 2012 och 2013 ingick i urvalet.

Ärendegång

Fastighetsägare som skulle ha kontrollerat sin cistern 2009, 2011 eller 2012 uppmanades att inkomma med kontrollrapport från den kontroll som skulle ha skett av deras cistern. I samband med att man tog bort skyldigheten att skicka in kontrollrapport, upphörde förvaltningen skicka påminnelser om att kontroll ändå skulle utföras. Resultatet utvärderades av hur många som lät utföra kontrollen. Mindre än hälften lät utföra kontroll varpå förvaltningen åter har börjat skicka påminnelse om att kontroll ska utföras av sin cistern.

Fastighetsägare som skulle ha kontrollerat sin cistern under 2013 fick en påminnelse om att det var dags att kontrollera cisternen och uppmanades att inkomma med kontrollrapporten efter att kontrollen utförts. I de fall då fastighetsägaren inte tog kontakt med förvaltningen skickades påminnelsebrev samt eventuellt förelägganden ut.

I de fall då fastighetsägaren inte genomfört återkommande kontroll av sin cistern inom gällande tidsintervall fick fastighetsägaren ett beslut om MSA samt uppmaning eller föreläggande om att snarast utföra en kontroll av sin cistern.

Bekräftelse på inkommen kontrollrapport med information om nästa kontrolldatum skickades ut till alla fastighetsägare som inkommit med kontrollrapport. Bekräftelse på anmälan om cistern tagen ur bruk skickades till de fastighetsägare som inkommit med anmälan om att de tagit sin cistern ur bruk.

Examensarbete

Syfte

Under 2013 påbörjades ett examensarbete inom cisternområdet. Syftet med examensarbetet var att utvärdera en arbetsmetod för att identifiera, för miljöförvaltningen, tidigare okända oljecisterner. Det finns idag ett stort antal cisterner i Stockholms kommun som inte är införda i miljöförvaltningens register. Förvaltningen får kännedom om en del av dessa när de anmäls som tagna ur bruk. Tidigare års tillsyn av oljecisterner har visat på att cisternägare ofta försummar att ta sina cisterner ur bruk när de slutar att använda olja som uppvärmningsmetod. Miljöförvaltningen misstänker därför att det troligen finns ett stort antal cisterner i kommunen som inte finns i förvaltningens register och som utan tillsyn skulle kunna rosta sönder och börja läcka olja.

Urval och metod

231 villa-fastighetsägare i Bällsta valdes ut. Bällsta är ett område med stor andel äldre villafastigheter där sannolikheten är relativt stor att hitta oljeuppvärmda hus. Samtliga fastighetsägare i urvalet fick ett informationsbrev om cisterner samt ett formulär för cisternuppgifter. Fastighetsägarna uppmanades att fylla i formuläret ifall de idag eller tidigare använt olja som uppvärmningsmetod.

Resultat och erfarenheter

Av de 231 fastighetsägarna som fick utskicket inkom 84 med svar till miljöförvaltningen. Fem av dessa fastighetsägare uppgav att de idag värmer huset med olja. Ytterligare 30 fastighetsägare uppgav att de tidigare använt olja för uppvärmning. Arbetsinsatsen för utskicket, samtal och sammanställningen av svaren är relativt omfattande i relation till det resultat som utskicket gav. Metoden är varken resultatrik eller kostnadseffektiv. Däremot finns det idag få alternativa metoder tillgängliga för att nå samma resultat.

Resultat

Fastighetsägarna ska antingen ta sin cistern ur bruk eller låta kontrollera den innan sista kontrolldatum. Av de fastighetsägare som var med i årets urval hade 59 % tagit cisternen ur bruk och övergått till annan uppvärmningsmetod. Fler än en tredjedel hade behållit sin cistern i bruk och lät kontrollera den. 7 procent av fastighetsägarna har vid årsskiftet varken inkommit med en anmälan om cistern ur bruk eller ny kontrollrapport. Dessa fastighetsägare har fått ett föreläggande om att låta kontrollera sin cistern eller ta den ur bruk.

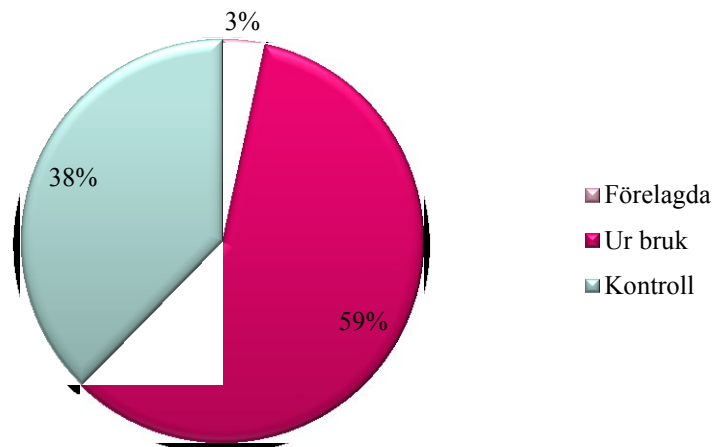

Diagram 1: resultat av 2013 års tillsyn.

Nästan en tredjedel av fastighetsägarna hade inte utfört kontroll av sin cistern inom gällande kontrollintervall. 28 procent fick beslut om miljöstraff (MSA). Ett antal fastighetsägare med en cistern som inte var kontrollerad inom gällande intervall fick inget beslut om MSA. De kunde antingen uppvisa läkarintyg på att de inte hade haft förmåga att antingen själva eller genom att överlåta åt någon annan utföra den återkommande kontrollen av deras cistern eller tagit över fastigheten efter det att kontrollen skulle ha varit genomförd.

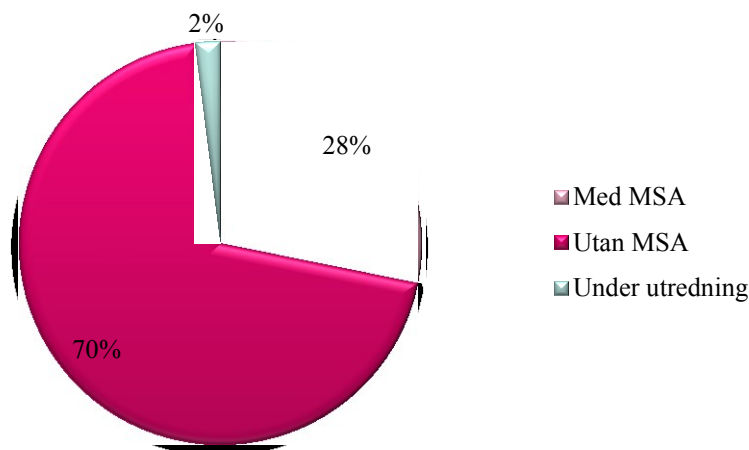

Diagram 2: resultat av 2013 års tillsyn avseende MSA.

Slutsatser

Miljöförvaltningens slutsats är att tillsynen har betydelse för om fastighetsägare utför den återkommande kontrollen av sina cisterner. Det visar resultatet av 2013 års tillsyn genom att nästan en tredjedel av fastighetsägarna inte hade kontrollerat sin cistern i tid. En viktig orsak är att de återkommande kontrollerna sker så pass sällan att det är svårt för enskilda fastighetsägare att komma ihåg att utföra kontrollen i tid. Genom att miljöförvaltningen skickar ut en påminnelse till fastighetsägarna i god tid innan sista kontrolldatum kommer sannolikheten att de utför den återkommande kontrollen i tid att öka.

Kommentarer från fastighetsägarna

Många av de fastighetsägare som inte utfört sin kontroll i tid har uttryckt att de gärna hade velat göra rätt men att det har varit svårt att hålla reda på kontrollerna eftersom de ska ske med många års mellanrum. De fastighetsägare som skulle kontrollerat sin cistern under 2013 och således fick ett påminnelsebrev från miljöförvaltningen i god tid innan kontrollen har varit nöjda med den hjälpen. Dock har detta påminnelsebrev inte varit tillräckligt för alla fastighetsägare så att de skulle ordna med cisternkontrollen i tid.

Kommande cisterntillsyn

Genom att fortsätta med den traditionella cisterntillsynen, som innebär att fastighetsägarna får en påminnelse när det är dags att kontrollera sin cistern, skulle förvaltningen kunna hålla en hög servicenivå och hjälpa cisternägarna att göra rätt och därigenom minimera risken för läckage av olja till miljön. Från och med 2014 har tillsynsansvaret för cisterner i flerbostadshus övergått till hälsoskyddsavdelningen. Plan och miljöavdelningen behåller tillsynsansvaret för de cisterner som förekommer i deras övriga tillsynsobjekt inom industrin.

Erika Dahlstrand
Områdesansvarig

Douglas Lindström
Enhetschef